

prima instanță: A. Andronic

dosarul nr. 2rh-267/16

instanța de apel: N.Traciuc, M.Anton și Iu.Cotruță

instanța de recurs: S. Filincova, M. Ghervas, Iu. Bejenaru, D. Mardari, S. Moldovan

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând cererea de revizuire depusă de Reaboi Stanislav, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Reaboi Stanislav împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, prin care s-a admis recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016 și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 21 decembrie 2015

c o n s t a t ă :

La 24 iunie 2015 Reaboi Stanislav a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Reaboi Stanislav a invocat că din anul 2002 a activat la Depoul de locomotive Bender a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, iar din anul 2003 a exercitat funcția de ajutor al mecanicului.

La 19 august 2014 a încheiat cu Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” contractul individual de muncă nr.98, prin care a fost angajat la Depoul de locomotive Bender în calitate de ajutor al mecanicului pe perioadă nedeterminată.

Prin ordinul Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” nr.199/H din 25 mai 2015 a fost concediat în temeiul art.86 alin.(1) lit.k) Codul muncii începând cu 26 mai 2015 și dispusă încasarea prejudiciului cauzat, prin scurgerea motorinei în cantitate de 221, 8 litri în sumă de 3300, 58 lei.

Temei de aplicare a sancțiunii disciplinare concedierea a servit pierderea încrederii angajatorului față de salariat că la 05 aprilie 2015 la conducerea locomotivei nr.1041, de tip 3T Э10M secțiile A/V/B a încălcat pct.13, 274 din Regulile de exploatare tehnică a Căii ferate, pct.2.7, 2.10 și 3.1 ale Instrucției T/0033 din 11 martie

1996 manifestată prin atitudine iresponsabilă în procesul de mînuire necorespunzătoare a transportului feroviar, care în rezultat a dus la crearea unui supraconsum nejustificat de motorină, cauzarea uzurii necondiționate a mecanismelor locomotivei, micșorarea vitezei pe segmentul km 28 de cale ferată a stației Căușeni, care a permis scurgerea motorinei și aruncarea damigenelor cu motorină în cantitate totală de 221,8 litri.

La 05 aprilie 2015 ora.14:30 în calitate de ajutor al mecanicului și mecanicul Arțruni Manuchian au primit locomotiva nr.1041, de tip 3T Ə10M secțiile A/V/B. La ora 18:35 au plecat din stația Căușeni spre stația Căinari și la km 27 trenul avea viteza 22 km/h. La sosirea în Depoul de locomotive Basarabeasca s-a constatat supraconsum de 96 kg/113 litri pe cînd consumul urma a fi în limita normelor stabilite sau mai redus.

Conform informației Inspectoratului de Poliție Căușeni, lîngă orașul Căușeni segmentul km 28 au fost depistate 9 damigene cu volum 20-25 litri fiecare, în total 221,8 litri cu lichid cu miros specific de motorină, care puteau fi aruncate din trenul marfar nr.2107.

Consideră concedierea ilegală, deoarece pe toată perioada de activitate la Depoul de locomotive Bender a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” nu a încălcat disciplina de muncă, a fost stimulat și se caracterizează pozitiv.

În perioada de la 01 ianuarie 2015 pînă la 25 mai 2015 la exercitarea obligațiilor de serviciu a economisit 1184 litri de motorină, fapt confirmat prin certificatul nr.763 din 15 iunie 2015.

La 05 aprilie 2015 locomotiva nr.1041, de tip 3T Ə10M secțiile A/V/B avea parcurse 47000 km, însă contrar normelor tehnice nu au fost efectuate 4 verificări tehnice, nu au fost supuse controlului și reparației agregatele implicate în consumul motorinei, ce a condiționat supraconsumul motorinei cu 96 kg/113 litri.

Supraconsumul de motorină la conducerea trenului marfar nr.2107 de 2 locomotive la 05 aprilie 2015 putea fi condiționat de greutatea totală a trenului care era de 5010 tone și starea tehnică a locomotivelor.

La 05 aprilie 2015 la conducerea locomotivei nr.1041, de tip 3T Ə10M secțiile A/V/B cu trenul marfar nr.2107 în calitate de ajutor al mecanicului a executat obligațiile de serviciu conștiincios, conform contractului individual de muncă și fără abateri de la prevederile Regulilor de exploatare tehnică a Căii Ferate și ale Instrucțiunii T/0033 din 11 martie 1996.

A manifestat atitudine responsabilă în procesul de mînuire a transportului feroviar, supraconsumul de motorină este justificat de starea tehnică a locomotivei și a particularităților cursei Căușeni-Basarabeasca.

Nu a comis uzare necondiționată a mecanismelor locomotivei, micșorarea vitezei pe segmentul km 28 de cale ferată a stației Căușeni și nu a scurs motorină din locomotivă.

Supraconsumul de motorină la cursa Căușeni-Basarabeasca este condiționat de factori obiectivi, s-a constatat și la conducerea altor locomotive, fapt confirmat prin certificatul nr.3 din 10 iunie 2015.

Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” nu a prezentat date că componența motorinei din locomotivă coincide cu componența motorinei sustrase,

volumul de motorină sustras de persoane necunoscute cu volumul de motorină supraconsumat.

La 25 mai 2015 organul sindical nu a dat acordul să fie concediat.

Conform art.89 alin.(1) Codul muncii eliberarea ilegală de la serviciu constituie temei de restabilire în funcție.

Prin privarea ilegală de posibilitatea de a munci a rămas cu familia fără surse financiare, prin ce i s-a cauzat suferințe fizice și psihice, iar suma de 15000 lei corespunde suferințelor morale suportate.

Cere Reaboi Stanislav anularea ordinului Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” nr.199/H din 25 mai 2015 privind concedierea din funcția de ajutor al mecanicului la Depoul de locomotive Bender, restabilirea în funcție începând cu 26 mai 2015, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu din momentul concedierii pînă în momentul restabilirii în funcție, prejudiciului moral în mărime de 15000 lei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun.Chișinău din 21 decembrie 2015 acțiunea a fost respinsă.

La 20 ianuarie 2016 Reaboi Stanislav a depus apel nemotivat, iar la 23 martie 2016 apel motivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru mun.Chișinău din 21 decembrie 2015 (f.d.95, 102-104).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 21 aprilie 2016 a admis apelul declarat de Reaboi Stanislav, a casat hotărîrea Judecătoriei Centru mun.Chișinău din 21 decembrie 2015 și a emis o nouă hotărîre prin care a admis acțiunea.

A anulat ordinul Directorului general al Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” nr.199/H din 25 mai 2015 în privința concedierii lui Reaboi Stanislav.

A restabilit reclamantul Reaboi Stanislav în funcția de ajutor de mecanic la depoul de locomotive Bender a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” începând cu 26 mai 2015.

A încasat de la Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Reaboi Stanislav salariul mediu pentru absența forțată de la serviciu pentru perioada de la 26 mai 2015 și pînă la emiterea deciziei privind repunerea în funcție 21 aprilie 2016.

A încasat de la Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Reaboi Stanislav prejudiciul moral în mărime de două salarii medii și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 5500 lei.

A încasat de la Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” la buget taxa de stat în mărime de 1800 lei.

A menționat că decizia în partea restabilirii în funcție și încasării unui salariu mediu urmează a fi executată imediat.

La 11 iulie 2016 Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016.

Curtea Supreme de Justiție prin decizia din 21 septembrie 2016 a admis recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016 și a menținut hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 21 decembrie 2015.

La 09 noiembrie 2016 Reaboi Stanislav a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 în temeiul art.449 lit.b) Codul de

procedură civilă, indicând că nu sunt hotărâri prin care a fost recunoscut vinovat în comiterea faptelor de sustragere.

La 02 iulie 2015 Arțruni Manuchian a contestat în instanța de judecată ordinul de concediere din funcția de mecanic a Depoului de locomotive Bender a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” invocând aceleași circumstanțe indicate de el în acțiune la contestarea ordinului de concediere nr.199/H din 25 mai 2015 și a prezentat aceleași probe și înscrisuri.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 07 decembrie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 octombrie 2016, s-a admis acțiunea lui Arțruni Manuchian, s-a anulat ordinul de concediere nr.199/H din 25 mai 2015, s-a restabilit în funcție, s-a încasat salariul neachitat pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, prejudiciul moral și cheltuielile de judecată.

Prin același ordin a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” a fost concediat din funcția de ajutor al mecanicului, fiind subordonat deciziilor primite de mecanicul de locomotive.

Instanțele de judecată au examinat aceleași motive de fapt și de drept, probe privind legalitatea ordinului Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” nr.199/H din 25 mai 2015, prin care ambii au fost concediați în temeiul art.86 alin.(1) lit.k) Codul muncii, a participat același avocat, însă au emis hotărâri contradictorii, acțiunea sa fiind respinsă, iar acțiunea lui Arțruni Manuchian admisă.

Hotărârile emise la acțiunea lui Arțruni Manuchian împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la anularea ordinului de concediere nr.199/H din 25 mai 2015 au importanță esențială pentru justa soluționare a pricinii sale.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Articolul 452 alin. (3) Codul de procedură civilă care prevede comunicarea participanților la proces a locului, datei și orei ședinței de judecată nu a fost modificat.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art. 6 alin. (7) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coroborând prevederile art. 452 alin. (1) Codul de procedură civilă cu art. 444 același Cod, care este modificat printr-o Lege ulterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților la judecarea recursurilor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează cererea de revizuire în lipsa participanților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele motive.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile sunt specificate de către legislator exhaustiv în art. 449 Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Din sensul acestei norme de drept rezultă că circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii nu erau cunoscute revizuentului anterior, dar existau la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, iar revizuentul trebuie să dovedească că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 octombrie 2016 anexată la cererea de revizuire nu poate fi calificată ca înscris nou probator care nu a putut fi prezentat instanței într-o împrejurare ce nu a depins de voința revizuentului, deoarece este adoptată ulterior emiterii deciziei a cărei revizuire se cere.

Prin urmare, acest înscris nu întrunește calitatea circumstanțelor sau înscrisurilor probatoare noi care nu i-au fost cunoscute anterior și nu constituie temei de revizuire.

Revizuirea este o cale extraordinară de atac, de retractare a unei hotărâri judecătorești irevocabile care se declanșează la cererea persoanei interesate, dacă este prezent motivul conținut în lege ca temei, aceasta reprezentând, de fapt, solicitarea desființării hotărârii indicate și pronunțarea altei hotărâri, diferite de prima.

O cerere care nu conține nici unul din aceste temeiuri nu poate fi admisă, deoarece este inadmisibilă încercarea de rediscutare a unei hotărâri irevocabile. Inadmisibilitatea unei asemenea intervenții de mai multe ori a fost reiterată în jurisprudența CEDO.

Curtea, cu mai multe ocazii, a menționat că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 §1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. România*, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII). Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Așadar, revizuirea este posibilă numai în cazurile în care sunt invocate și probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Or, admiterea nejustificată a cererii de revizuire va încălca principiul securității raporturilor juridice (cauza *Pîrnău și alții vs. Republica Moldova* din 31 ianuarie 2012).

Existența unei abordări diferite la nivelul instanțelor naționale, asupra unor spețe similare, nu implică în mod automat o violare a dreptului la un proces echitabil.

În hotărârea *Santos Pinto împotriva Portugaliei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că principiul securității juridice garantează o oarecare stabilitate în cazurile juridice și contribuie la încrederea publicului în instanțe.

Posibilitatea unor hotărâri judecătorești neunitare reprezintă o caracteristică inerentă oricărui sistem juridic, care se bazează pe o rețea de instanțe de fond și de recurs, competente în domeniul lor de jurisdicție teritorială, astfel de divergențe putând apărea și în cadrul aceleiași instanțe, acest fapt nefiind considerat contrar Convenției

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea Unédic c. Franței, 20153/04, 18 decembrie 2008 a reiterat că exigențele securității raporturilor juridice și protejării încrederii legitime a justițiabililor nu consacră un drept dobândit la o jurisprudență constantă. Revirimentele de jurisprudență, ca un aspect al evoluției jurisprudenței, sunt întâlnite în toate sistemele judiciare și reprezintă o componenta normala a vieții juridice într-un stat democratic, fiind întâlnite inclusiv în practica Curții.

Curtea a admis că o unificare a jurisprudenței naționale necesită o anumită perioadă de timp, astfel încât un interval rezonabil în care coexistă mai multe soluții jurisprudențiale asupra unor situații similare, este compatibil cu dreptul la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că argumentele invocate de Reaboi Stanislav nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 lit.b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Reaboi Stanislav împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Reaboi Stanislav împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan